

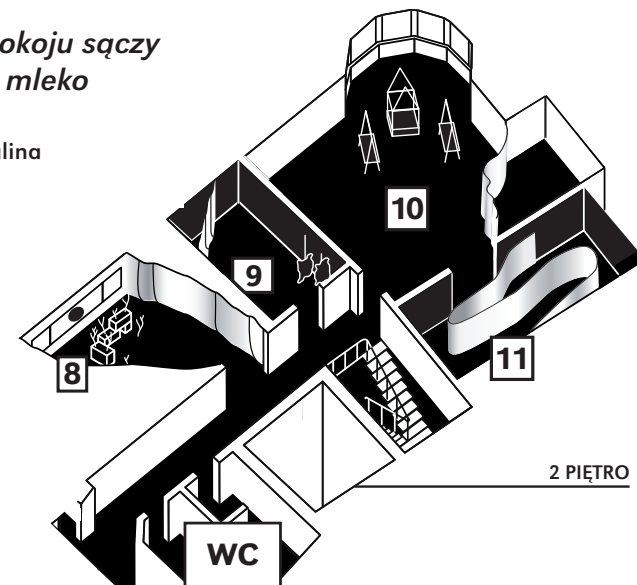
Chłód w pokoju sący waniliowe mleko

kuratorka: Katarzyna Kalina

- 1 Sylwester Piechura oraz młode osoby z Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 w Bytomiu | **Sztuka, którą tworzę, posiada konstrukcję wzruszenia** | 2021, instalacja | współpraca: Olga Nowakowska
- 2 Sylwester Piechura oraz młode osoby z Liceum Sztuk Plastycznych w Gliwicach | **Shit happens** | 2021, instalacja
- 3 Agata Tecl-Szubert i Mikołaj Szubert-Tecl oraz młode osoby ze Szkoły Podstawowej nr 5 w Bytomiu | **Obszar własny** | 2021, instalacja | współpraca: Aleksander Krajewski
- 4 Piotr Chlipalski oraz młode osoby z Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 w Bytomiu | **Pożeracz Szeptów** | 2021, instalacja work in progress
- 5 Sławomir Brzoska oraz młode osoby z Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 w Bytomiu | **Dwa Księżycy** | 2021, instalacja
- 6 Marcin Wysocki | **Utopijny kodeks praw** | 2021, publikacja online | tekst główny: Jaśmina Wójcik | teksty towarzyszące: Katarzyna Kalina, Jan Kowal, Anna Królikiewicz, Małgorzata Mirga-Tas, Paweł Wątroba oraz młode osoby biorące udział w projekcie edukacyjnym
- 7 Jaśmina Wójcik | **Sarha** | 2021, wideo 13'16" | zdjęcia: Jakub Wróblewski
- 8 Piotr Jaszczur Śnieguła oraz młode osoby ze Szkoły Podstawowej nr 26 w Bytomiu | **Wzrastanie**, 2021, instalacja
- 9 Małgorzata Mirga-Tas oraz młode osoby podopieczne Grupy Pedagogów Ulicy UNO z Bytomia | **Przyuچار pes / Okryj się** | 2021, obiekty
- 10 Anna Królikiewicz oraz młode osoby z Zespołu Szkół Specjalnych nr 42 w Zabrze | **Prawo dzieci do uczciwego pokarmu, prawo do posiłku** | 2021, instalacja
- 11 Jan Kowal oraz młode osoby ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Bytomiu | **Najfajniejsza Polka, najfajniejszy Polak** | 2021, obiekt

Chłód w pokoju sący waniliowe mleko

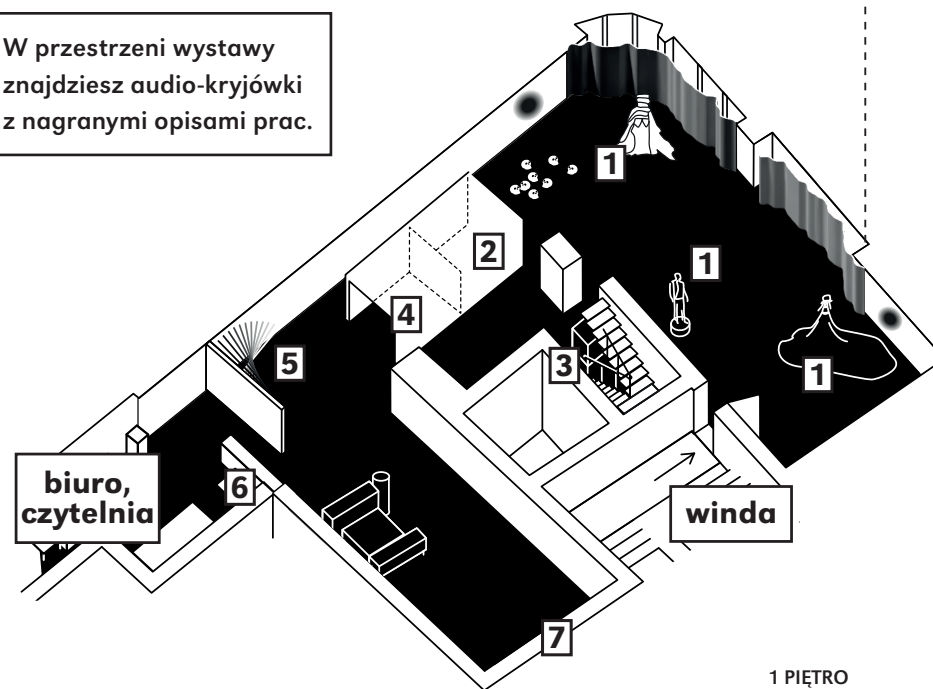
kuratorka:
Katarzyna Kalina

2 PIĘTRO

W przestrzeni wystawy
znajdziesz audio-kryjówki
z nagranymi opisami prac.

1 PIĘTRO

Chłód w pokoju sący waniliowe mleko

kuratorka: Katarzyna Kalina

- 1** Sylwester Piechura oraz młode osoby z Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 w Bytomiu

Sztuka, którą tworzę, posiada konstrukcję wzruszenia,

2021, instalacja

współpraca: Olga Nowakowska

Instalacje zostały stworzone w ramach projektu edukacyjnego „Sztuka, którą tworzę posiada konstrukcję wzruszenia”. Podczas warsztatów dzieci doświadczały wpływu kostiumu na swoje zachowanie i odczucia, podążając za myślą Kantora o tym, że energia zawarta w kostiumie pośrednio powoduje zachowaniem postaci, zmienia bieg myśli, postawę, zachowanie. W ramach spotkań powstały koncepcje trzech instalacji.

„Kobieta na koniec świata” nosi na sobie apokaliptyczny kostium. Tren został przekształcony w obiekt wielofunkcyjny. Można na nim wygodnie odpocząć jak na morskiej fali. Można się na nim przemieścić jak na łodzi.

Płaszcz stworzony z kołder (jak w domowej zabawie z dzieciństwa) przyjął funkcję schronienia w formie namiotu opatrzonego ważnymi dla dzieci postulatami. Można się w nim ukryć jak pod matczyną spódnicą.

Formalny garnitur został przekształcony w kostium będący fantazją na temat superbohatera.

Dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, w ramach programu Narodowe Centrum Kultury „Bardzo Młoda Kultura 2019-2021”. Operatorem programu w województwie śląskim jest Instytut Korfantego

- 2** Sylwester Piechura oraz młode osoby z Liceum Sztuk Plastycznych w Gliwicach

Shit happens | 2021, instalacja

Peleryna-kostium została opatrzona symbolicznymi czaszkami. Śmierć jest tematem tabu często wypychanym poza naszą świadomość. Kolorowe czaszki umieszczone na pelerynie pełnią magiczną funkcję apotropaiczną, broniącą przed złem tego, kto się pod nią schroni – niczym umieszczane na murach średniowiecznych kościołów rzeźby architektoniczne w formie demonicznych

organiczną, tworzoną przez rzemieślników i małych wytwórców, lokalną i sezonową. Jemy codziennie i wobec tego każdego dnia możemy dokonać lepszego wyboru: lepiej samemu ustanowić zdrowy system, niż podporządkować się kiepskiemu, ślepo podążać za cudzą ideą. Pomysłem na zmianę jest zbliżenie się do natury, mała skala działań i przewartościowanie, które daje nam poczucie sprawiedliwości, niewielkiej misji i równowagi. Musimy zobaczyć siebie od podstaw, idących z dzikości, jako zwierzęta obdarzone zmysłem moralnym, w bliskości z naturą – ziemią, z której pochodzimy. Przywróci to poczucie ładu i sensu, przywróci nas cielesności, szczeremu odczuwaniu (także głodu i nasycenia, instynktownemu wyczuciu, co jest pożywne i zdrowe, a co nie). Koegzystujemy z drzewami, mikrobami, łąkowymi kwiatami, i gdzieś daleko z egzotycznymi zwierzętami w jednym kosmosie, na jednej planecie. I kiedy jemy, wchłaniamy atomy, które i one wchłaniają. Wszystko jest jednością, jesteśmy częścią wielkiego, harmonijnego, trwającego na obu półkulach posiłku.”

Anna Królikiewicz

- 11** Jan Kowal oraz młode osoby ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Bytomiu
Najfajniejsza Polka, najfajniejszy Polak | 2021, obiekt

Punktem wyjścia warsztatów prowadzonych przez Jana Kowala był monumentalny cokół pozostały po pomniku na Placu Wolności w Katowicach – puste miejsce do zagospodarowania, pobudzające wyobraźnię, dające możliwość do umieszczenia tam dowolnej postaci/figury/symbolu.

Na wystawie zamiast pomnika pojawia się flaga, która podobnie jak pomnik jest jednym z elementów kultury, tworzących naszą tożsamość zbiorową. Kolorowa flaga przedstawia projekty i postulaty dzieci pozbawione patosu.

Flaga nie jest tak agresywnym elementem przestrzeni miejskiej jak pomnik. Bohaterowie historyczni uwieczniani zwykle na postumentach – żołnierze, przywódcy i inni – często wywołują mieszane uczucia, wątpliwości, a przestrzeń publiczna powinna służyć wszystkim. Podczas warsztatów okazało się, że możemy ją zagospodarować tak, aby służyła nie tylko celom politycznym, ale dobremu samopoczuciu wszystkich jej użytkowników i użytkowniczek.

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i **Sportu**

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury, uzyskanych z dopłat ustanowionych w grach objętych monopolem państwa, zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych

ekologiczny, miły w dotyku i dający poczucie bezpieczeństwa koc jest symbolem ochrony przed zimnem, ciepłego domu i odpoczynku. Można się nim otulić, a przy okazji dodaje twojemu otoczeniu naturalnego charakteru, kolorytu oraz uczucie spokoju. Wspólnotowe prace manualne były okazją do spotkania się w intymnej atmosferze, podczas której kobiety w różnym wieku rozmawiały o swoich marzeniach, problemach, planach na przyszłość. Podczas filcowania możemy się wyciszyć, uspokoić, porozmawiać i oderwać od codzienności. Kolektywne tworzenie daje poczucie integracji, poznawania się i zaprzyjaźniania. Łatwiej wtedy otworzyć się przed drugim człowiekiem.

10 Anna Królikiewicz oraz młode osoby z Zespołu Szkół Specjalnych nr 42 w Zabrze

Prawo dzieci do uczciwego pokarmu, prawo do posiłku
2021, instalacja

Stoły: naturalna bawełna farbowana kapustą modrą i fioletowym jarmużem, utensylia kuchenne, zeszyty z papieru czerpanego wypełnione przez uczestniczki i uczestników zapiskami o domowym jedzeniu, naturalne barwniki z kapusty modrej i fioletowego jarmużu, chipsy z suszonych buraków, jabłek, ziemniaków, rodzyнки, winogrona, jadalne liście winogron, „gotąbek” zawinięty w liść winogron.

Domek: domowy ogródek z odzyskiwanych resztek warzyw i domowe hodowle fasolki

„Najważniejsze rzeczy uznajemy za oczywiste, dlatego ich nie zauważamy – są zbyt wszechobecne. I tak jest z jedzeniem: łączy wszystkie zjawiska w kosmiczną, ale i przyziemną całość.

Jedzenie jest przyjemnością zaspokajania głodu, a gotowanie to pierwotny akt tworzenia, jest alchemią dostępną każdemu – wystarczy kilka składników i prosty przepis. Każdego dnia musisz jeść, więc każdego dnia możesz gotować – stworzyć coś, co sobie wyobraziłeś/wyobraziłaś, i sprawić sobie oraz innym przyjemność. To znaczy także, że każdego dnia możesz postanowić zmienić swoje nawyki żywieniowe i wprowadzić w swojej kuchni małą zmianę i zmianę w świecie, bo cywilizacja rozwija się poprzez jedzenie.

Adekwatny kosztorys drogi jedzenia na nasz stół sprawia, że je cenimy, a więc nie marnujemy i nie wyrzucamy, a dodatkowo zasilamy małe i bliskie sieci ekonomiczne – wytwórców, sklepikarzy, usługodawców – dając sobie nawzajem pracę i przychody. Stać nas na dobrą żywność:

zwierząt, upiornie wykrzywionych twarzy, przerażających symboli. Zobacz, jak się w nim czujesz. Jaką rolę mogłabyś/mógłbyś w nim odegrać?

3 Agata Tecl-Szubert i Mikołaj Szubert-Tecl oraz młode osoby ze Szkoły Podstawowej nr 5 w Bytomiu
Obszar własny | 2021, instalacja
współpraca: Aleksander Krajewski

„Dzieci lubią się chować. Najlepiej, żeby można było być niewidocznym i niesłyszonym, jednocześnie zachowując możliwość podglądania. Praca powstała jako odpowiedź na pomysły dzieci uczestniczące w warsztatach, które pojawiły się podczas rozmowy o miejscach, dających poczucie swobody i bezpieczeństwa. Wspólne projektowanie kryjówki było pretekstem do dyskusji o potrzebach uczestników i ich marzeniach o architekturze, która umożliwi różne aktywności, szanując jednocześnie prawo najmłodszych do prywatności, potrzeby wyciszenia i samotności. Lokalizacja instalacji w przestrzeni galerii została wybrana przez dzieci jednogłośnie w ramach ćwiczenia przestrzennego w trakcie jednego ze spotkań. Powstawanie pracy było procesem, podczas którego zwracaliśmy uwagę na podstawowe elementy architektury, zapraszając do eksperymentowania z materiałem, światłem, dźwiękiem i przestrzenią. Tytuł pracy luźno nawiązuje do nazwy zadania studenckiego w pracowni Grzegorza Kowalskiego *Obszar wspólny, obszar własny* na warszawskiej ASP. Postanowiliśmy skoncentrować się na «obszarze własnym», zapraszając dzieci do wyznaczenia swojej granicy i projektowania własnej przestrzeni, w której światło, dźwięk, materiał, struktura jest osobistym wyborem.”

Agata Tecl-Szubert

4 Piotr Chlipalski oraz młode osoby z Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 w Bytomiu
Pożeracz Szeptów | 2021, instalacja work in progress

„Są sprawy o których chcielibyśmy powiedzieć, ale jakoś nie wypada, może nie ma komu, może nie wiadomo jak... A gdyby był taki ktoś, zupełnie nieznany ktoś, kto nie będzie oceniał, ale po prostu... posłucha?

Są sprawy, o których chcielibyśmy usłyszeć – bo może ktoś ma podobnie, może ktoś jeszcze przechodzi przez to samo, i może dzięki temu świat będzie przez chwilę łatwiejszy, bo przecież jest jeszcze taki sam ktoś, gdzieś niedaleko?

Ktoś, kto wreszcie posłucha, co naprawdę u mnie... ktoś, kto opowie, co u niego, u niej. Szeptem.

Pożeracz Szeptów to okazja, by opowiedzieć światu Twój największy sekret, podzielić się z nieznanym spontaniczną refleksją, małą-wielką radością, obdarować nieznaną Twoją małą-wielką mądrością... trochę, jak otwarty konfesjonał, w którym równocześnie stajemy po obu stronach.

Instalacja jest częścią warsztatów, podczas których w improwizowanych opowieściach, młdziez ma okazję wspólnie opowiadać sobie historie – własne, cudze, zmyślone, prawdziwe... oczyszczające.”

Piotr Chlipalski

- 5** **Sławomir Brzoska** oraz młode osoby z Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 w Bytomiu
Dwa Księżycy | 2021, instalacja

„Instalacja z użyciem światła UV oraz białej wełny obrazuje kształt, jaki przyjmują linie równoległe biegnące pionowo po okręgu, który rozdzielony został na dwie części umieszczone na sąsiadujących ścianach. Ten prosty zabieg ujawnia uroki geometrycznych krzywizn, przyjmujących różne kształty w zależności od kąta patrzenia widza. Powstała forma pozwala również na wejście w jej obszar”.

Sławomir Brzoska

Dzieło jest nawiązaniem do realizacji wykonanych wspólnie z dziećmi na korytarzu szkolnym w ramach Projektu „Baza”, realizowanego przez CSW Kronika latem 2021 roku (kuratorka: Dominika Malska). Ingerencja w przestrzeń budynku miała na celu oswojenie architektonicznego chłodu przez jej najważniejszych użytkowników, czyli uczennice i uczniów.

- 6** **Marcin Wysocki**
Utopijny kodeks praw | 2021, publikacja online
tekst główny: Jaśmina Wójcik
teksty towarzyszące: Katarzyna Kalina, Jan Kowal, Anna Królikiewicz, Małgorzata Mirga-Tas, Paweł Wątroba oraz młode osoby biorące udział w projekcie edukacyjnym

Publikacja pomyślana jest jako zbiór manifestów, który ma zainspirować dzieci do refleksji na temat ich praw, tych obowiązujących na mocy Konwencji o Prawach Dziecka oraz tych utopijnych, postulowanych przez młode osoby. Poprzez warsztatowy charakter zachęca do pracy indywidualnej

oraz zbiorowej. Może służyć jako narzędzie w procesie edukacji alternatywnej lub szkolnej jako punkt wyjścia do równościowej, demokratycznej dyskusji na temat naszych potrzeb oraz możliwości zmiany.

<https://tinyurl.com/5p49d8bw>

- 7** **Jaśmina Wójcik**
Sarha | 2021, wideo 13'16"
zdjęcia: Jakub Wróblewski

Bliski Wschód, mistyczna Palestyna, Ziemia Święta. Dwie siostry obserwują te miejsca bez uprzedzeń, z dziecięcą ciekawością i otwartością. Mówią wprost o konflikcie, z którym bezpośrednio się zetknęły. Budują swoje światy, zatrzymują się, kontemplują inną niż znana im przyrodę. Towarzyszymy im w podróży, patrzymy ich oczami.

Film został zrealizowany podczas rezydencji artystycznej w Palestynie w ramach projektu „Codzienne formy oporu” we współpracy Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski z miastem Ramallah przy wsparciu Miasta Stołecznego Warszawa.

- 8** **Piotr Jaszczur Śnieguła** oraz młode osoby ze Szkoły Podstawowej nr 26 w Bytomiu
Wzrastanie, 2021, instalacja

Mamy głos i chcemy go używać. Wychodząc od znalezienia wspólnego brzmienia wchodzimy do przestrzeni pełnej naturalnego, szczerego komunikatu. Chcemy mówić to, co chcemy. Nasz głos umieściliśmy w żywych roślinach. Uważaj na nas, nie zrób nam krzywdy, ale daj nam impuls, byśmy mogli mówić.

- 9** **Małgorzata Mirga-Tas** oraz młode osoby podopieczne Grupy Pedagogów Ulicy UNO z Bytomia
Przyuchar pes / Okryj się | 2021, obiekty

W ramach wspólnego tworzenia z uczestniczkami warsztatów powstały symboliczne okrycia, wykonane ręczną metodą filcowania wełny owczej. Ciepły,